

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В БЕРДЯНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР

О.І. Гуренко, О.В. Шубіна

(Україна, Бердянськ, Бердянський державний педагогічний університет)

Вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери вищої освіти, зокрема забезпечення якості освіти в Україні відповідно до європейських стандартів, є одним з пріоритетів діяльності закладів вищої освіти. Формування з урахуванням європейських стандартів та міжнародного досвіду прогресивної нормативно-правової бази щодо забезпечення якості освіти є насамперед одним з основних факторів, які забезпечать реалізацію прав людини на якісну освіту і одним з основних факторів підготовки кваліфікованого фахівця. Аналіз нормативно-правових документів у сфері вищої освіти щодо забезпечення якості вищої освіти, свідчить про наявність документів, які безпосередньо стосуються забезпечення якості вищої освіти, так і таких, що мають опосередкований вплив, однак в ті чи іншій мірі визначають процеси чи процедури. Так, положення про внутрішню систему забезпечення якості в БДПУ базується на стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015).

Політика щодо забезпечення якості. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності в БДПУ регламентується як загальнодержавними нормами, визначеними законами України «Про вищу освіту», «Про освіту», законодавчими актами, наказами МОН України, так і розробленими в університеті Статутом, Стратегією розвитку БДПУ на період 2018-2021 роки, Концепцією освітньої діяльності, Положенням про академічну доброчесність, щорічним планом роботи, рішеннями Вченої ради, відповідними наказами та розпорядженнями по університету.

Розроблення й затвердження програм. Університет розробляє освітні програми на підставі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти за відповідними галузями знань (спеціальностями, спеціалізаціями) для різних форм навчання із врахуванням вимог національних та міжнародних ринків праці. Розроблення навчальних програм передбачає створення ряду документів - складових програм підготовки здобувачів вищої освіти за відповідним рівнем освіти певної спеціальності (спеціалізації): освітні програми, навчальні плани, робочі навчальні плани, робочі програми навчальних модулів. Процедура і порядок розроблення й затвердження програм регламентується положеннями «Про освітні програми БДПУ» та «Про гарантів програм у БДПУ».

Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання. Основним документом цієї процедури є положення «Про організацію освітнього процесу в БДПУ», яким регламентується весь освітній процес університету. Крім того, процедури навчання, викладання та оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються положеннями «Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень студентів БДПУ», «Про організацію практичної підготовки», «Про підготовку кваліфікаційних робіт», «Про забезпечення вільного вибору студентами навчальних дисциплін» та ін. Зворотній зв'язок (моніторинг) забезпечують процедури «Про порядок опитування студентів щодо якості освіти у БДПУ», «Про ректорський контроль в БДПУ», «Про порядок подання та розгляду скарг студентів»

Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів. Університет систематично застосовує заздалегідь визначені та оприлюднені правила щодо всіх фаз студентського циклу, зокрема, зарахування на навчання, навчання, визнання кваліфікацій та атестацію студентів, як от «Правила прийому до БДПУ на відповідний рік», «Інструкція про порядок поновлення та переведення студентів у БДПУ», положення «Про академічну мобільність», «Про порядок створення та роботу екзаменаційних комісій в БДПУ», «Порядок замовлення, виготовлення документів про вищу освіту в БДПУ».

Викладацький склад. В університеті встановлено чіткі, прозорі і справедливі процедури набору працівників, діють такі умови працевлаштування, в межах яких визначається важливість викладацької діяльності. Ці процедури регламентуються положеннями «Про академічну мобільність науково-педагогічних працівників», «Про облік навчальної роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників БДПУ», «Про підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у БДПУ», порядком «Про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників».

Навчальні ресурси і підтримка студентів. Для організації та ефективного проведення освітнього процесу БДПУ забезпечує низку ресурсів, що сприяють навчанню студентів. До таких ресурсів належать як фізичні ресурси, так і бібліотека, навчальне обладнання та інформаційно-технологічна інфраструктура, а також підтримка з боку наставників та інших консультантів. Процедурами, які забезпечують цей стандарт, є положення про структурні підрозділи університету, а також порядок «Про призначення академічних стипендій в БДПУ» та «Про призначення соціальних стипендій».

Управління інформацією. Університет збирає, аналізує та використовує необхідну інформацію для ефективного управління освітніми програмами, іншими видами діяльності, що є частиною внутрішньої системи забезпечення якості. В БДПУ використовуються різні методи збору та аналізу інформації, до якого активно долучені студенти та співробітники установи. Підставою для

аналізу інформації є всі нормативно-правові акти, які застосовуються в університеті.

Публічна інформація. Університет оприлюднює чітку, точну, об'єктивну, актуальну і доступну інформацію про свою діяльність, зокрема про свої освітні програми. Публічна інформація є відкритою для вільного отримання поширення та будь-якого використання.

Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм. Університет здійснює моніторинг та періодично переглядає свої освітні програми, забезпечуючи їхню відповідність зазначеним цілям, а також потребам студентів і суспільства. У результаті такого перегляду відбувається безперервне вдосконалення програм. Будь-які зміни, заплановані і втілені, внаслідок моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, повідомляються усім зацікавленим сторонам: учасникам освітнього процесу, роботодавцям, суспільству.

Циклічне зовнішнє забезпечення якості. Університет на циклічній основі проводить процес зовнішнього забезпечення якості за процедурою визначеною законодавством.

Отже, забезпечення якості – це безперервний процес, що не завершується після одержання зовнішнього зворотного зв'язку, написання звіту чи організації подальших процесів в університеті. БДПУ враховує результати, досягнуті після попередньої фази зовнішнього забезпечення якості для підготовки до наступної.